

BÉKÉSI ÚJSÁG

Roma Oldal

Diszkriminációs eseteket vizsgál ki az esélyegyenlőségi szakember

Izsó Gábor polgármester és Sódar Attila, a békési munkaügyi hivatal kirendeltség vezetőjének jóvoltából szakembert biztosítanak a hátrányos helyzetű emberek számára, hogy problémás ügyekben eljárjon.

A Békés Megyei Munkaügyi Központ békési kirendeltségén esélyegyenlőségi szakemberként tevékenykedik Varga Zsolt. Felkérést kapott a Roma Polgárjogi Alapítványtól is érdekvédelmi ügyekben. Munkája során tapasztalta meg, hogy milyen sokrétű és átfogó tevékenységet vállalt és hogy milyen komoly igény van e területen a képviselőre. Véleménye szerint is a cigányság nagyon nagy hátrányban van a többségi társadalommal szemben.

Közbenjár továbbá számos rendőrségi és diszkriminációs eset megoldásában. Sok ügy még folyamatban van, így azokról még nincs értelme érdemben nyilatkozni. Varga Zsolt elmondása szerint még mindig találkozik olyan esetekkel, hogy nem engedik be a romákat a szórakozó helyekre,

de az is előfordult, hogy egy edzőterembe nem engedtek be romákat.

– Fontos, hogy ezeket a problémákat kezelni illetve megoldani tudtuk az alapítványon keresztül. A kirendeltségen többnyire roma munkanélküliek keresnek meg. A lehetőségekhez mérten próbálom ott is helytállni és segíteni. Munkaügyi problémák megoldása is feladatom, de tanfolyamok, átképzések szervezése is – nyilatkozta a Békési Újság Roma Oldalának Varga Zsolt.

Koordináló munkájához reményei szerint hamarosan a polgármesteri hivatalban kap helyiséget. **Lakatos Gyula**

Varga Zsolt esélyegyenlőségi szakember, munka közben

A romák körében visszaszorul, de a nyelvizsgálóknál dívik a cigány nyelv

Magyarországon a négy világnyelv után a legtöbben a lovári (cigány) nyelvből jelentkeznek nyelvizsgálóra. Ugyanakkor a magyarországi roma közösségben rendkívül alacsony az anyanyelvüket beszélők száma.

– Az angol, a német, a francia és a spanyol követően a lovári nyelvizsgálóra jelentkeznek a legtöbben – nyilatkozta nemrégiben Juhász Gyula, az Idegennyelvi Továbbképző Központ (ITK) munkatársa. A jelentkezők száma tavaly 1550 fő volt. Az ITK tapasztalatai szerint – főként nem roma származásúak jelentkeznek vizsgálóra a cigány nyelvből. Elsősorban olyan egyetemisták, akik úgy vélik, ebből könnyebb nyelvizsgát szerezni, mint egy világnyelvből; továbbá azok, akik valamilyen módon a munkájuk során a roma lakossággal kapcsolatba kerülnek: pedagógusok, szociális munkások.

A cigány nyelvizsga népszerűsége a 2000-ben életbe lépett felsőoktatási törvény után ugrott meg. Az ITK-ban 2005 tavaszán végzett szóbeli felmérés szerint a közel négyszáz középfokú lovári nyelvizsgálóra jelentkező vizsgázó közül mindössze tizenketten mondták azt, hogy nem csak nyelvizsgálóra van szükségük, cigány nyelvtudásukat másra is használni fogják. Ez azt mutatja, hogy a tanulók többségét nem maga a cigány nyelv, hanem a diploma megszerzése motiválja – állapította meg a felmérés.

– Egyáltalán nem biztos azonban, hogy cigány nyelvizsgálóval lenne a legkönnyebb diplomához jutni – hangsúlyozta Juhász Gyula. **L. Gy.**

Nincs egyezség a költségvetésről Békésen

Nem fogadta el a szervezet első féléves költségvetéséről szóló beszámolót a Békési Cigány Kisebbségi Önkormányzat (BCKÖ).

Czibanó Tihamér elnök tájékoztatásából megtudtuk, hárman szavaztak a cigány kisebbségi képviselők közül a féléves költségvetés előterjesztés ellen (id. Rácz Rezső, Balogh Krisztián, Reszelő Károly képviselők), az elnökség

két tagja (Czibanó Tihamér és Farkas Mihály) viszont megszavazta azt. A közeljövőben újabb tárgyalások és egyeztetések várhatóak. Remélhetőleg sikerül megegyezniük, hiszen a grémium mostani döntése pénzügyi szempontból a működésképtelenség határára sodorta a Cigány kisebbségi Önkormányzatot Békésen, hangoztatta az elnök Czibanó Tihamér.

Balogh Krisztián képviselő elmondta, ők hárman azért

nem szavazták meg a költségvetést, mert az átnyúló programok kifizetése illetve pénzügyi elszámolása nem tisztázott.

– Olyan elköltött pénz megfizetését szeretné az elnökség két tagja, melyről nekünk képviselőknek nem volt tudomásunk - adta tudunkra a képviselő.

Többek megfogalmazták a BCKÖ ülésén, hogy miért van szükség önkormányzati támogatásra a Soványháti

Közösségi Ház esetében, holott az általában üresen áll, egyetlen egy pályázatot vagy programot nem készített ott, tájékoztatást vagy nyílt elnökségi ülést a helyi romák bevonásával nem kezdeményeztek a cigány képviselők. Ugyanakkor működtetése esetében rezszivel, telefonszámlákkal, villanyszámlákkal, titkárnő alkalmazásával kell számolni, és egyéb költségek is felmerülnek. A megfogalmazott felvetéseket Czibanó Tihamér elnök megalapozatlannak tartotta és visszautasította.

Míndezek ellenére a kisebbségi önkormányzat tagjai bíznak a közös jövőben, hiszen mindenkinek egy volna a célja, a helyi romák képviselője. Remélhetőleg a további egyeztetések ebbe az irányba mutatnak majd. Mílakosok pedig bíznak benne, hogy képviselőink bölcsen döntenek. **Lakatos Gyula**

JEGYZET

Roma Drom

Sokan megfogalmazták már, hogy a cigány egy különleges nép, mert nem elég, hogy nincs országa, de a föld népei közül az egyetlen, mely még sosem viselt háborút, seregei sosem vonultak más nép seregei ellen – olvasható többek közt Száraz Miklós György írásában. Mások azt mondják erre, hogy az állítás történelmietlen, hiszen a cigány nem egy nép, hanem sok nép, nem egy nyelv, hanem sok nyelv, nem egy hagyomány, hanem sok hagyomány, a cigányság nem csak háborút nem viselt – hadsereg nélkül hogyan is viselhetett volna? – de nem volt soba diplomáciája, parlamentje, csendőrsége, önkéntes tűzoltósága, egyházszervezete és papsága, címere és lobogója, nemzeti sportszodája vagy helyesírási szótára sem. A cigányságnak egy évezreden át nem volt semmije. Haza, földje, vára, kastélya, erdeje, kertje, folyója, bármi olyan tulajdona, amit bárki megirigylhetett volna.

Tebát akkor miért is háborúzott volna – kérdezhetnénk. Nos a válasz egyszerű: hogy mindez legyen! Belátom, az állítás történelmileg talán nem helyes, nekem mégis színpadikus egy nép, mely soba nem háborúzott. Még tiszta fejű, szelíd emberek is ártatlanul teszik fel a kérdést: miért nem élnek, dolgoznak, tanulnak úgy mint mi? Miért nem olvadnak belénk? Nos az egyszerű romantikus válaszom: mert nem akarnak eltűnni. A magyar nép méltán büszke történelmére, kultúrájára; ő miért nem olvadt be Európába? Talán, mert MAGYAR akart maradni! A cigányok sem akarják elveszíteni önmagukat. A még egyszerűbb válaszom: mert ba akarnak, akkor sem tudnak beolvadni. Mert nem hagyják őket. Erre még tiszta fejűnek és szelídnek látszó emberek standard válasza is gyakran ez: akkor menjenek haza. Otthon legyenek önmaguk. Ki hívta őket ide? Hadd kérdezzem nemes egyszerűséggel: „minket, magyarokat” ki hívott?! **Lakatos Gyula**

Forrás: Száraz György Miklós tanulmányai

Megkérdeztük

UNIÓS PÉNZEK ELTŰNÉSE

KOVÁCS GUSZTÁV
buszvezető

Elszomorító, ami az országban történik. Hirdeti a kormány, hogy kifehériti a gazdaságot. Közben meg maga a kormány lop, talán magukkal kellene kezdeni a kifehéritést! Több kormánypárti politikust eljárás alá vont a hatóság csalások miatt. Magam részéről csak azt nem értem, ha roma csinálná mindezt azt nagyon elítélnék évekre, hogy példát mutassanak. A magyar politikusok meg lophatnak, utazhatnak számla nélkül, stb. mert nekik jár! Hát ez felháborító.

KONKOLY MÁRK
álláskereső

Az egész Parlament ezt csinálja, csak a többség nem derült ki. Őket kéne komolyabb büntetés alá vonni, nem a tyúktolvajokat. A parlamenti képviselőknek lehet csak ezt csinálni, nekünk mezei embereknek már nem. Megalázó, hogy ők „törvényesen” lophatnak, elszámolás nélkül vehetnek fel milliókat. Minket pedig egy elmulasztott csekkért csalónak minősítenek. Talán magukat kellene megfékezni, nem a vidéket tönkre tenni. Iskolákat, hivatalokat bezárni, és ehhez hasonlók.

RESZELŐ KÁROLY
képvisező

Sajnos, a szegény emberek a szociális helyzetük végett is félnek már mindentől. A politikus elit negatív példát mutat az ország lakóinak, meg a külföldieknek rólunk. Egyébként mindegy, hogy milyen színezetű, mindegyik politikus ezt csinálja. Igérnek, de nem tartják meg. A mindenkor vezetőket ez teszik ott a húsos fazék körül. Mi pedig igen mesze vagyunk tőlük. Ezek az egyének mind negatív szereplői a mai úgymond magyar politikának.

Milyen úton halad tovább a romaság?

A cigányok a rendszerváltás igazi vesztesei. A rendszerváltással a cigányság elmúlt száz éves története során másodszor veszítette el a létezését.

Amíg a tradicionális cigány közösségek felbomlása, a hagyományos mesterségek piacainak felszívódása századunk első felében évtizedekig tartó, lassú fejlődése eredménye volt, amelyhez a cigányság úgy-ahogy hosszú távon alkalmazkodni tudott, addig a rendszerváltás nyomában megjelenő tömeges munkanélküliség néhány év leforgása alatt viharos sebességgel tette semmissé annak a lassú modernizációs folyamatnak szinte minden eredményét, amely az alapfokú oktatás kiterjesztésével és a szakképzéssel nem igénylő ipari munkahelyek növekedé-

sével integrálni tudta őket, még ha a társadalmi hierarchia legalacsonyabb fokán is, egy modern társadalom szervezetébe.

Nem kétséges, hogy a cigányság – akár csak a háború előtti masszív szegényparaszti réteg – integrálódása nagyrészt illuzórikus volt: a szocializmus torz modernizációja által kínált munkahelyek hosszú távon nem bizonyultak tartósak. A társadalmi felemelkedés azonban – főként a cigányok esetében – valódi volt. Társadalmon kívüli emberek integrálódtak általa nagy tömegben a társadalomba, és tették meg az

első lépést, döntően a nyolcosztályos iskolai majd szakmunkás végzettség megszerzésével egy civilizáltabb életforma felé.

A tömeges állásvesztéssel azonban mindez már a múlté. (S közben már érettségizet,

főiskolázott, diplomázott romákról is beszélünk). A szocialista gazdasági modell összeomlásával a nyolcosztályos iskolai végzettség értéke semmivé foszlott, és a korábban társadalomba integrálódott emberek óriási

arányban kerültek néhány év leforgása alatt a társadalom peremére. A korábban élhető életformák összeomlásának hihetetlenül gyors sebessége nem tette lehetővé, hogy a cigányság zöme a pusztán megélhetésen túl sikeres alkalmazkodási formákat találjon. S minél hosszabb időt tölt el a cigányság jelenlegi állapotában, várhatóan annál erősebbek lesznek a szegénység, iskolázatlanság, munkanélküliség, szegénység örököi körei a cigányság életében. Mivel a magyarországi cigányság példátlan mély válságban van, így a következő felnövekvő generációk helyzete sem kecsegtet sok jóval. A gyermekeink hiába tanulnak, a jövőjük van veszélyben az előítéletek miatt. **Lakatos Gyula**

Finn vendégek jártak békési romáknál

Szeptember 3-án, az Tessedik Sámuel Főiskola gyulai egészségügyi fakultása szervezésében két finn egyetemi oktató látogatott el Békésre. A látogatás célja a helyi roma közösség megismerése volt.

A vendégeket Lakatos Gyula, a roma koordinációs iroda vezetője, romaügyi referens, valamint Mucsi András képviselő, romaügyi tanács-

dégeket, hogy Békésen példaképpé romapolitika vette kezdetét, amely a pozitív példák kiemelésére, a munka megbecsülésére irányul. Ebben kiemelt szerepe van a Romaügyi Koordinációs Bizottságnak. Lakatos Gyula romaügyi referens az ösztöndíjrendszert mutatta be nekik, illetve röviden felvázolta a bizottság működését. Romaként a roma emberek problémáiról is beszélt az egyetemi oktatóknak, akik elmondták: országukban sok roma és más nemzetiségű bevándorló él, és szükségesnek érzik, hogy megismerkedjenek más országok cigányságával is. Ezen kívül felajánlották, hogy Vantaa város egyetemének azon diákjai, akik tanulmányi célból Gyulára jönnek, Bé-

késen is szeretnék önkéntes munkát végezni a helyi romák között. A város vezetői ebben az irányban készségesnek mutatkoztak, így tavasszal több önkéntes szociális munkásra is számíthatunk.

A vendégek megismerkedtek a romaügyi tanácsnok irodájával, valamint lapunkkal, a Roma Oldallal, amelyet azóta elküldtünk Finnországba, ahol azt oktatási segédanyagként is fel fogják használni. A délután folyamán ellátogattak a finnek és vendéglátóik a Szabadkai utcai Római családhoz, akik több mint 50 éve házasok. Itt ismerkedtek a borosgyáni romák életével is. A finn delegáció úgy értékelte, hogy egyhetes magyarországi tartózkodásuk legjelentősebb állomása volt Békés. **M. A.**

Elítélik a romák gettósítását

Az elmúlt években a romákkal szembeni ellenséges érzelmek felerősödtek. Az ENSZ és az Európa Tanács nemrég Genfben elítélte a romák fokozódó gettósítását az öreg földrészen, és nyilvánosságra hozott nyilatkozatában az érintett országok között Magyarországot is megemlítette, és felelősségre vonta.

Kishírek a roma világból

TÁMOGATÁS FEL- SŐFOKON TANU- LÓKNAK

Ötmillió forintos pályázati kerettel hirdette meg a felsőfokú tanulmányokat folytató roma fiatalok képzési költségeihez történő hozzájárulását az Oktatási és Kulturális Minisztérium.

CIGÁNYZENÉS TŰNTETÉS

Gyurcsány és Kóka miatt ilyen módon szeretnék a muzikusok szakmai méltóságukat helyreállítani – írja a fn.hu. Egyes cigányzenészek szerint ugyanis hibás volt eltörölni azt a rendeletet, amely szerint csak hivatalos vizsgával dolgozhatnak a zenészek a vendéglátóhelye-

ken. Ez a szakma felhívuláshoz vezetett.

KOLDULÓ ROMÁK

Járóka Lívia európai parlamenti képviselő (FIDESZ) szerint ideje lenne, hogy az EU-bizottság, valamint a tagállamok kormányait megjelenítő Európai Tanács érdemben foglalkozzon a kolduló cigányok problémájával.

FELTŰNŐEN SIKERES

Bajba került egy olyan – közpályázatokon feltűnően sikeres – helyi roma civil szervezet, amelyet az Országos Cigány Önkormányzat régi-új elnökének, Kolompár Orbánnak a neve fémjelvez.

ÖSSZEFOGNAK A ROMÁK

Az országban egyedülálló módon együttműködési megállapodást írtak alá a Tolna, a Baranya, valamint a Somogy megyei Cigány Kisebbségi Önkormányzatok elnökei a szekszárdi Vármegyeházán.

KONFERENCIA A CIGÁNYSÁG HELY- ZETÉRŐL

A magyarországi cigányság demográfiai helyzetéről, a kisebbségi önkormányzatok kulturális és politikai szerepéről tartottak konferenciát az Országos Cigány Önkormányzat szervezésében Budapestben.

A köztársaság elnöke a romák között

Sólyom László köztársasági elnök szerint újra kell gondolni a pályázattal rendszerét, hogy a hátrányos helyzetben lévő települések hozzájussanak az uniós forrásokhoz. Az államfő a zömében cigányok lakta településeken járt.

Láttam egy magára hagyott társadalmat – így összegezte a köztársasági elnök látogatásának tapasztalatait.

Sólyom László a látottakról szólva kifejtette: akik a térségben maradtak, a rendszerváltás vesztesei. Megjegyezte: a közlekedési infrastruktúra egyre romlik. Az államfő kijelentette: nagy gondot okoz a térség településeinek és civil szervezeteinek az is, hogy ugyan sok európai uniós forrásból remélhetnének támogatást, ám képtelenek előteremteni a szükséges önrészt. Ezért a pályázattal jelenlegi szabályait felül kell vizsgálni.

A köztársasági elnök kiemelt célja ezzel a látogatással, hogy felhívja a figyelmet a cigányság helyzetére. Az államfő ezt az ügyet kiemelten kezeli, álláspontja szerint ugyanis a szegregáció újraszüli a nyomort, és a szegregáció, az alulműveltség elmérgesíti az amúgy is feszült helyzetet. Véleménye szerint az ilyen, hátrányos helyzetben lévő településeken különösen nagy szükség van azokra a kisiskolákra, amelyek alulműveltséget adnak. Nem tekinthető véletlennek az sem, hogy Sólyom László cigány embert jelölt a kisebbségi ombudsman posztjára, Kállai Ernő személyében. **Forrás: romnet.hu**